

Andras annab teada

Infokiri nr 5, detsember 2023

Täiskasvanuhariduse tänuüritusel selgusid vabariigi parimad

Täiskasvanud õppija nädala (TÖN) raames tunnustati 13. oktoobril aasta õppijaid, õpitegusid, õppijasõbralikke tööandjaid ja koolitajaid. Sel aastal esitati täiskasvanuhariduse tunnustuskonkursile 359 kandidaati: 147 õppijat, 77 õpitegu, 82 koolitajat ja 53 õppijasõbralikku tööandjat.

Kõikides maakondades selgitati välja ja tunnustati maakonna kõige tublimaid, kelle seast valiti aasta parimad tegijad ja esitati nad riiklikule konkursile.

26. korda toimunud tunnustusüritusel andis täiskasvanud õppijatele tervitused ja tänusõnad edasi **haridus- ja teadusminister Kristina Kallas**: „Eesti inimesed on hariduse usku ja tahavad õppida. Samuti on neil ka julgust teha kannapööre karjääris või jätkata haridusteed. Rõõmustav on, et ka Eesti tööandjad väärtustavad heade oskustega töötajaid ja panustavad omalt poolt inimeste arengusse. Ka kaasaegsed digivahendid võimaldavad paindlikke õpiviise, mis on eriti tähtis täiskasvanud õppuritele, kes uusi teadmisi omandavad töö ja pere kõrvalt,“ sõnas minister ja avaldas heameelt, et üle Eesti on arvukalt tublisid täiskasvanuid, kes enesetäiendamist tähtsaks peavad.

Tunnustusürituse fotogaleriid saad vaadata [siit](#).

2023. aasta laureaadid

Aasta õppija 2023 Mihkel Kembre, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta õppija 2023 eripreemia Harri Lumiste, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta õppija 2023 rahva lemmik Helen Viilukas, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta õpitegu 2023 meeste aasta Sae Vallas, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta õpitegu 2023 eripreemia Rõuge külaülikool, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta koolitaja 2023 Anu Vaagen, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta koolitaja 2023 eripreemia Maire Raidvere, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta õppijasõbralik tööandja 2023 Ouman Estonia OÜ, [video](#), [lühilugu](#)

Aasta õppijasõbralik tööandja 2023 eripreemia Tapa Lasteaed Pisipõnn, [video](#), [lühilugu](#)

[Maakondade aasta õppija 2023 laureaadid](#)

[Maakondade aasta õpitegu 2023 laureaadid](#)

[Maakondade aasta koolitaja 2023 laureaadid](#)

[Maakondade aasta õppijasõbraliku tööandja 2023 laureaadid](#)

Tunnustusüritust saad vaadata siit.

TÖN-i ajal toimus 400 üritust!

11.-22. oktoobrini toimus traditsiooniline täiskasvanud õppija nädal (TÖN), mida korraldas Andras koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga. Tänavune aasta on liikumisaasta ja TÖN-i fookuses oli ka liikumine.

TÖN-i ajal toimus erinevates Eestimaa paikades arvukalt täiskasvanuharidust populariseerivaid ja õppimisvõimalusi tutvustavaid tegevusi. Kokku leidis maakondades aset 400 õpitegevust.

Liikumisaasta puhul vaatasime, kuidas on seotud liikumine ja õppimine. Jälgisime ühte päeva muusik Reigo Ahvena elus ning palusime spordibioloog Kristjan Portil analüüsida ja nõu anda, kuidas liikumine toetab mõtetegevust. Vaata videot [siin](#).

Täiskasvanud õppija nädalal toimunud avalikke loenguid saab järele vaadata

Esimene avalik veebiloeng peeti tehisintellekti võimalustest ja ohtudest. Tallinna Ülikooli teadur Andres Karjus andis ülevaate viimastest arengutest **generatiivse tehisintellekti** vallas. Vaata loengut Andrase [Youtube](#)'is.

Teine avalik veebiloeng oli teemal „**Kuidas hoida vaimset tervist?**“. Koolitaja Piret Maiberg-Nõu, kes on ametis Riigi Tugiteenuste Keskuse vaimse tervise edendamise spetsialistina, rääkis teadveloleku praktikatest. Miks tänapäeva suured ettevõtted, nagu Microsoft, Google jt, on juurutanud oma töötajate seas

teadveloleku praktikaid? Sellepärast, et teadveloleku rakendamine aitab kaasa töötaja heaolule ja sellega kaasneb kasu organisatsioonile. Loengut saad järele vaadata Andrase [Youtube'is](#).

Kolmas avalik veebiloeng oli teemal „**Tehisintellekt kui tööriist**“. Koolitaja Marju Sokman rääkis, kuidas tehisintellekt (AI) toob suured muutused pea igaühe tööellu. Kuulajad said vastused järgmistele küsimustele: kuidas AI-d oma igapäevatöös rakendada, milliseid tööriistu tekstide ja piltide loomiseks kasutada ning kuidas saada häid tulemusi? Loengut saad järele vaadata Andrase [Youtube'is](#).

Õpitunnist võttis osa pea 150 meeskonda

11. oktoobril toimus kolmandat korda üle-eestiline täiskasvanuhariduse üritus „Õpitund“.

Kutsusime sel päeval kõiki täiskasvanuid, sõltumata asukohast, ühe tunni jooksul midagi uut õppima. Õppida võis üksi, koos sõprade, töökaaslaste või kogukonnaga. Õpitundi registreerus Andrase kodulehel ligi 150 meeskonda.

Täiskasvanud õppija foorum keskendus tervisele

Traditsiooniline täiskasvanud õppija foorum toimus 1. novembril, teemaks „Terves kehas terve vaim“.

Sel korral keskendusime koos täiskasvanud õppijatega liikumise ja vaimse tervise teemadele, mis toetavad õpitee kulgemist. Foorumil käsitles liikumise temaatikat olümpiasportlane Allar Raja (Pivotly) ja toimus vaimse tervise töötuba, mille viis läbi Malle Rajangu (Vaikuseminutid OÜ).

Lisaks toimus traditsiooniline õppijate vestlusring, kus osalesid Pille Trumm, Aita Mürsepp, Anneli Värk ja Viljam Borissenko.

Teiste riikide kogemusi täiskasvanud õppijate õpivõimaluste osas tutvustasid Tallinna Ülikooli magistrandid Samira Ismayilova Asebaidžaanist ja Gvantsa Davitelashvili Gruusiast.

Vaata fotogaleriid!

Täiskasvanuhariduse foorumit saab järele vaadata

SEB majandusanalüütik Mihkel Nestor andis 9. novembril toimunud foorumil ülevaate majanduse olukorrast: kuidas mõjutab Eesti majanduse väljavaade tööturgu ja milliseid väljakutseid esitab see haridussüsteemile. Mihkel Nestori ettekandest jäi kõlama, et olukorras, kus tööturul on inimesi pidevalt puudu, võib haridussüsteemis väheneda motivatsioon pingutamiseks ning praegu tööandjate ootuseid täita püüdes ei pruugi me neid täita tulevikus. Eesti tähtsaim vara on inimvara – peame looma keskkonna, kus iga inimene saavutaks oma võimete maksimumi.

Janno Järve Rakendusuringute Keskusest CentAR vaatas oma ettekandes nii ajas tagasi, tänapäeva kui ka tulevikku. Viimase 20 aastaga oleme elukestvas õppes osalemise osakaalu poolest Euroopa keskmisest mööda läinud ja oleme jõudnud Euroopa Liidu usinamate õppijatega samasse liigasse. Samas on Eestis elukestvas õppes osalemine oluliselt tundlikum välisrahastuse muutumise suhtes kui Euroopas keskmiselt, see aga seab meile tulevikuks mitu keerulist ülesannet. Kuidas hoida kõrgel elukestvas õppes osalemise protsenti? Kas inimestel tuleb rohkem maksma hakata?

Sotsiaalteaduslike Rakendusuringute Keskuse haridus- ja teaduspoliitika teemavaldkonna juht Helen Urmann jagas õppepuhkuste uuringu vahetulemusi tööandjate ja õppurite pilgu läbi. Helen Urmann võttis uuringu tulemused kokku järgmiste mõtetega. Tööandjad ootavad riigi tuge õppivate töötajate õppepuhkustega tekkivate täiendavate kulutuste katteks. Õppijad tunnevad vajadust pikema tasustatud perioodi järele ja soovivad, et õppepuhkust tasustataks samas ulatuses põhipuhkusega.

Rasmus Kagge eestvedamisel arutasid tööturu ootuste ning täiskasvanute õppimise ja vastutuse teemal Gerli Jõgi Perforce Software OÜ-st, Nelli Pormeister Sportland Eesti AS-ist ja Suzanna Busko CF&S Estonia AS-ist. Vestlustest jäi kõlama, et täiskasvanuna enesetäiendamine on oluline ja õppepuhkus on vajalik, aga suurendada tuleks inimeste teadlikkust täiskasvanuna õppimise olulisusest ja isiklike eesmärkide seadmisest. Tööandjad ja riik saavad inimesi toetada.

Foorumit saab järele vaadata Andrase Youtube'is.

Agenda lõpukonverentsil vaadati koos tehtule

Erasmus+ projekti „AGENDA - Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava” lõpukonverents toimus 28. novembril. Tegime kokkuvõtte projekti tegevustest aastatel 2022-2023 ja vaatasime tulevikku.

Projekti eesmärk oli suurendada täiskasvanute võimalusi elukestvas õppes osalemiseks. Peamised tegevused olid suunatud koostöö edendamisele kohalike omavalitsustega ning madala haridustasemega ja aegunud oskustega väikelaste vanemate haridussüsteemi tagasipöördumise toetamisele.

Lõpukonverentsil esines **Merlin Tatrik**, Haridus- ja Teadusministeeriumi täiskasvanuhariduse poliitika valdkonna juht, kes rääkis oma ettekandes sellest, et on olnud suur väljakutse kaasata kohalike omavalitsusi ja kogukondi „AGENDA” projekti, kuid need, kes tulid, tõid kaasa eriilmelisi ideid.

Katri Raik, Tartu Ülikooli esindaja Ida-Virumaal, jagas lugusid enda kogemusest, miks inimesed õpivad. Raik tõi välja, et täiskasvanud õpivad selleks, et end teostada, saada tunnustatud või leida töö.

Oma kogemusi kohalikele omavalitsustele suunatud projektis „Täiskäik“ osalemise kohta jagasid Häädemeeste abivallavanem **Helve Reisenbuk**, Tapa Lasteaia Pisipõnn direktor **Tea Väik**, Eesti Rahvakultuuri Keskuse koolitusjuht **Eeva Kumberg** ja Saku valla hariduse peaspetsialist **Elen Jahimaa**.

Konverentsi saad järelle vaadata Andrase Youtube'is.

Projekti „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste arendamine“ lõpuseminar

Lõpuseminari korraldasid Haridus- ja Teadusministeeriumi täiskasvanuhariduse poliitika valdkonna spetsialistid, Eesti Kvaliteediagentuur ja Andras.

Koos vaadati tagasi kaheksa aastat kestnud Euroopa Sotsiaalfondist rahastatud projektile, mil tegeleti riikliku koolitustellimuse ning varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) teemadega, elukestva õppe populariseerimise ja koolituste kvaliteedi arendamisega.

Noppeid möödunud perioodist.

Rekordarv ehk **1239** riikliku koolitustellimuse koolitust korraldati aastal 2018. Kaheksa aasta jooksul oli kokku üle 98 000 osaleja ja koolitusi kokku 6894.

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuur (HAKA) on kaheksa aasta jooksul hinnanud **757** koolitusasutuse kodulehte ning valminud on mitmed materjale, mis abistavad nii koolituste tellijat kui ka koolitajat ja täienduskoolitusasutust. Videomaterjalidega saab tutvuda HAKA Youtube'i kanalil [siin](#).

VÕTA-t on kõrghariduses viimastel aastatel kasutanud veidi üle **3000** inimese aastas. Perioodi jooksul valmisid mitmed VÕTA koolitus- ja teavitusmaterjalid, nendega saab tutvuda Haridus- ja Teadusministeeriumi [veebilehel](#).

Vaata ka täiskasvanuhariduse teavituskampaaniate ja telesaate klippi [siin](#).

2017. aastal jõudis täiskasvanuhariduse kampaania **Tanel Padari** visuaaliga 81%-ni elanikkonnast.

2018. aastal eetris olnud seriaal „**Teine võimalus**“ jõudis 544 000 inimeseni.

2020. aasta teavituskampaania, kus uus oskusi õppisid kaks kanget, **Kristjan Jõekalda ja Teet Margna**, jõudis 74%-ni elanikkonnast.

Testisime koolitaja juhendmaterjali

Andras tutvustas 2022. aastal valminud juhendmaterjali „Koolitaja kompass” tänavu kevadel kõigis piirkondlikes koolitajate töötubades.

Andrase liikmed testisid juhendmaterjali mais ja juunis. Juhendmaterjali testimisel osalesid Kuressaare Täiskasvanute Gümnaasium, Leoski Tööõigusabi OÜ, Eesti Rahvakultuuri Keskus, Reeder Koolitus OÜ, Võrumaa Kutsehariduskeskus ja Tallinna Tehnikakõrgkool.

Loe lähemalt siit!

Uued kutsega täiskasvanute koolitajad

Kutse taotlemise sügisvoorus sai kutse 39 taotlejat, nendest 14 taastöendasid oma kutset. Kokku on Eestis 562 kutsega koolitajat.

Kutse taotlemise järgmine tähtaeg on 1. aprill 2024.

Lõppes koolitajate arenguprogramm „Upskill”

Koostöös Briti Nõukoguga pakkus Andras koolitajatele võimalust uuendada oma teadmisi ja oskusi arenguprogrammis „Upskill”.

Programm koosnes kolmest moodulist: „Mina, koolitaja”, „Koolitaja ja ühiskond” ning „Koolitaja ja maailm”. Valdonna eksperdid käsitlesid teemasid alates tehisintellektist ja roheoskustest lõpetades globaalse maailmaharidusega. Arenguprogramm kestis kahepäevaste õppesessioonidena augustist kuni detsembrini.

Loe lähemalt [siit](#).

Tasakaal töö- ja eraelus

Kaugõppe ja kaugtöö mõiste on Eestis tuttav pikemat aega, aga koroonapandeemia tõttu hakkasid ühtäkki väga paljud inimesed kodus töötama. Seda kogemust analüüsid on selgunud, et kodus töötades polegi niisama lihtne hoida tasakaalu töö- ja eraelu vahel, eriti just naistel, kelle koduste tööde koormus kipub suurem olema.

Olukorraga toimetulemiseks on Tallinna Ülikooli avatud akadeemia koostöös Euroopa partneritega projekti „Erasmus+” käigus välja töötanud töö- ja eraelu vahelise tasakaalu hoidmise ning digiheaolu saavutamise käsiraamatu ja veebikursuse. Need materjalid on mõeldud nii kaugtööd tegeva meeskonna juhtidele kui ka koolitusjuhtidele, aga ka töötavale täiskasvanule iseõppimiseks. Lisaks loodi projekti „Balance” jooksul kogemuste kogumik videointervjuudest,

balance
digital work-life

milles naised räägivad oma lugu, kuidas pandeemia ajal kodukontoris töötamise ja õppimisega toime tuldi ning mida sellest omakorda õpiti.

Projekti „Balance“ eestikeelne koduleht **eestikeelsete õppematerjalidega** on [siin](#).

Töö- ja eraelu vahelise tasakaalu hoidmise **käsiraamatu** leiab [siit](#).

Töö- ja eraelu vahelise tasakaalu ja digiheaolu hoidmise **veebikursuse** leiab [siit](#).

ETKA Andras

andras@andras.ee

+372 6211671

www.andras.ee

[Loobu uudiskirjast](#)